

Butlletí Àrquies

El butlletí trimestral de la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat
Desembre 2018

EDITORIAL

L'estat espanyol exigeix ATV a palestins procedents del Líban

REFLEXIONS

Has pensat en llogar la teva casa a una persona refugiada?

VIOLACIONS DE DRETS HUMANS

Conflictes actuals; conflictes oblidats

Perseguides per ser dones

Drets econòmics, socials, culturals i ambientals

Orientació sexual i identitat de gènere

TESTIMONIATGE DE YOLANDA OQUELÍ

“Quan vaig alçar la veu, van començar les amenaces”

SUMARI

EDITORIAL

- 3 L'estat espanyol exigeix ATV a palestins procedents del Líban

REFLEXIONS

- 4 Has pensat en llogar la teva casa a una persona refugiada?

VIOLACIONS DE DRETS HUMANS

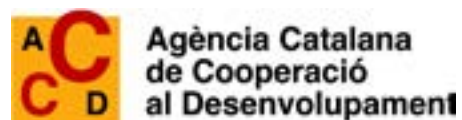
- 5 Conflictes actuals; conflictes oblidats
5 Perseguides per ser dones
6 Drets econòmics, socials, culturals i ambientals
7 Orientació sexual i identitat de gènere

TESTIMONIATGE

- 8 Yolanda Oquelí

CEA(R)

Comissió Catalana
d'Ajuda al Refugiat

L'estat espanyol exigeix ATV a palestins procedents del Líban

L'estat espanyol requereix des del passat 1 de novembre de 2018 un visat de trànsit aeroportuari (ATV per les seves sigles en anglès) a persones palestines al Líban sota mandat de la UNRWA, requisit que els impossibilitarà accedir a un lloc fronterer en aeroports espanyols en què puguin formalitzar la seva sol·licitud d'asil.

Aquesta mesura suposa una greu contradicció ja que les autoritats espanyoles vénen reconeixent de manera efectiva la condició de persona refugiada a sol·licitants d'aquesta nacionalitat. Espanya es convertirà d'aquesta manera en el tercer país de l'espai Schengen a exigir aquest visat a aquestes persones, després de França i República Txeca. Precisament, els únics dos països de la UE que el superen en el nombre de tercers estats als quals imposen aquest visat.

Aquesta mesura afectarà més de mig milió de persones palestines registrades al Líban, de les quals més de la meitat ja han abandonat el país, en gran part a causa de les condicions precàries en què estan obligades a viure ia les freqüents violacions dels seus drets . Líban no ha signat la Convenció de Ginebra de 1951 ni el Protocol sobre l'Estatut dels Refugiats de 1967, de manera que no garanteix la protecció conforme al dret internacional.

Palestina va ser el cinquè país d'origen de les persones que van sol·licitar asil l'any passat a Espanya, amb un total de 1.165 sol·licituds, a les quals cal sumar més de 1.500 en els nou primers mesos de 2018. Històricament es tracta d'una de les principals nacionalitats de les persones que busquen refugi i una de les que més concessió d'estatuts de refugiat i protecció subsidiària rep a casa nostra.

La Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat – CEAR lamenta que el Govern espanyol se sumi a una política que dificulta les vies d'arribada legals i segures per a un col·lectiu que és mereixedor de protecció internacional i que així reconeix el Govern espanyol. Amb aquest fet, igual que el 2011 es va fer amb les persones d'origen siriana imposant el visat de trànsit per arribar al nostre país, es torna a posar un obstacle més a l'accés al dret d'asil.

Reflexions

Has pensat en llogar la teva casa a una persona refugiada?

L'acces a un habitatge digne és un dret cada vegada més amenaçat per al conjunt de la població, però les persones refugiades s'enfronten a més a prejudicis, desconfiança i discriminació. És per això que avui dia, aquest és un dels majors obstacles que trobi en el seu procés d'inclusió. Un procés que ja de per si comporta grans complexitats com aprendre llengües noves i adaptar-se a un entorn totalment diferent.

El dret a un habitatge digne i adequat, no només fa referència al dret de tota persona de disposar d'un lloc a el qual viure, sinó que també significa accedir a una llar, a una comunitat i un entorn segur i saludable, on viure en pau, amb dignitat i salut física i mental.

Una casa és protecció, és un lloc per descansar després el treball, és un espai perquè els teus fills estudiïn i juguin, un espai al qual convidar amics.

Una casa és una vida. I una nova vida és el que necessita una persona refugiada.

Després de la seva arribada a Espanya, les persones refugiades viuen en centres o pisos d'acollida, però després d'un període de 6 i 9 mesos han de trobar un habitatge de forma autònoma. Aquest pas és un moment clau en el seu procés; ja que sense habitatge no hi ha inclusió.

Davant d'aquesta difícil realitat, des de CCAR-CEAR treballem per aconseguir obrir noves oportunitats per que les persones refugiades puguin trobar una llar a Catalunya. Acompanyem a les persones en la seva cerca d'habitatge, però també el laborem campanyes per fer partícip a la ciutadania catalana d'aquesta part de l'acollida.

La teva col·laboració és fonamental: si disposes d'un habitatge en lloguer, no la hi neguis a una persona refugiada.

Violacions de Drets Humans

CONFLICTES ACTUALS; CONFLICTES OBLIDATS

“Tot estava en flames”: Atac contra desplaçats al camp d’Alindao.

El 15 de Novembre de 2018 es va produir un atac brutal contra persones desplaçades en la Ciutat d’Alindao, a la regió de Basse-Kotto de la República Central Africana. El grup armat “Unió per la Pau a la República Central Africana (Union pour la Paix en Centrafrique, UPC) va perpetrar l’atac, que es va cobrar un important número de vides de civils musulmans. Els atacants van matar entre 70 i 100 residents, incloent dones, nens, gent gran i amb discapacitats. Membres del personal per al manteniment de la pau de les Nacions Unides estacionats al camp fracassaren en el intent de protegir contra el atac. En conseqüència, Amnistia Internacional recomana a les Nacions Unides dur a terme una investigació per tal d’avaluar si el personal per al manteniment de la pau podria haver evitat aquest incident.

Podeu trobar més informació en aquest [enllaç](#).

Violència reciclada. Abusos pels grups dissidents de les FARC a Tumaco, en la Costa pacífica de Colòmbia.

En 2016, el govern colombià i les Forces Armades Revolucionaries de Colòmbia (FARC) signaren un acord de pau, establint un punt de referència contra els abusos i atrocitats que han acompanyat dècades de conflicte armat. Abans d’aquest acord de pau, en 2014, Human Rights Watch havia documentat els abusos comesos a Tumaco per les FARC i els Rastrojos —incloent matances, desaparicions, segrests, tortures, desplaçaments forçats i violència sexual. Entre Juny i Agost de 2018, Human Rights Watch va tornar a Tumaco i va documentar una nova onada d’abusos al territori per part de grups dissidents de les FARC. Aquests incidents s’associen a la ineficaç desmobilització de les FARC —i la seva reincorporació a la societat— i al tràfic de drogues generalitzat.

Podeu trobar més informació en aquest [enllaç](#).

PERSEGUIDES PER SER DONES

Visibilitzar lo invisible: Dones migrades i ocupació de la llar

El Servicio Jesuita a Migrantes (SJM) va presentar aquest informe on s’analitza la situació de les dones d’origen migrant que treballen a l’àmbit de la llar i dels cuidats. Aquesta publicació té per objectiu identificar les situacions de vulneració de drets que pateix aquest col·lectiu: mostrar les profundes desigualtats a les que estan sotmeses, posar de relleu l’esforç d’organització i denúncia que rea-

Violacions de Drets Humans

litzien per millorar la seva situació i avançar en la seva integració com ciutadanes amb ple dret. En aquest estudi es descriuen els abusos i condicions d'exploració en el treball de la llar i cuidats que s'explica fonamentalment per la consideració subordinada que es té d'aquest treball. L'estudi també posa de manifest com un important percentatge de les treballadores entrevistades pateixen condicions laborals precàries i remarca la desigualtat entre el sector de la llar i altres sectors laborals en qüestió de compliment de la llei.

Podeu trobar més informació en aquest [enllaç](#).

“Plores a la nit però no saps per què”: Violència sexual contra dones a Corea del Nord.

En aquest estudi es documenta la normalització del contacte sexual no consentit i la violència contra dones a Corea del Nord, arribant a acceptar-se com a part de la vida quotidiana. Un important nombre de les nordcoreanes entrevistades indicaren a Human Rights Watch que quan un oficial en posició de poder elegeix a una dona no té més remei que acceptar totes les demandes que ell proposa, incloent sexe, diners o altres favors. Les dones entrevistades indicaren que entre els depredadors sexuals es compta amb oficials d'alt rang, interrogadors, guardes de seguretat, policia i agents de policia secrets i soldats. Degut al temor a les represàlies socials i a les poques possibilitats de compensació, les dones nordcoreanes rarament reporten aquestes situacions d'abús.

Podeu trobar més informació en aquest [enllaç](#).

DRETS ECONÒMICS, SOCIALS, CULTURALS I AMBIENTALS

El bosc es el nostre bàtec de cor: la lluita per salvar les terres indígenes a Malàisia.

La extensiva urbanització a les terres de Malàisia està afectant greument les vides dels indígenes, posant en perill terres ancestrals, formes de vida tradicionals i un ample espectre de drets humans. La comunitat indígena conforma al voltant de 67 grups ètnics a Malàisia que representen el 14% de la població i que resideixen en quasi cada estat i territori de la federació. Per aquests motius, els hi han concedit el reconeixement especial en la constitució del país. Tanmateix, continuen sofrint nivells desproporcionats de pobresa i una creixent exclusió social, que s'associa en gran mesura a la absència de reconeixement formal de les seves terres lo que comporta una manca de consulta sobre les propostes d'expropiació de les extensions que els pertanyen.

Podeu trobar més informació en aquest [enllaç](#).

Violacions de Drets Humans

El Comitè europeu anti-tortura indica que la República de Moldàvia hauria de posar fi a les estructures de poder en les presons.

El consell europeu per a la prevenció de la tortura i el tractament o castic inhumà o degradant ha publicat un document sobre la seva visita més recent a la república de Moldàvia que va tenir lloc del 5 al 11 de Juny de 2018. L'objectiu de la visita va ser avaluar el progrés fet en la implementació de les recomanacions prèvies relatives a la situació de les presons; en particular, referents al fenomen de la jerarquia penitenciària i el problema associat de la violència entre presoners, les intimidacions i les condicions de detenció de presoners adults. En aquesta segona visita, després de constatar els resultats insuficients, el consell requereix que les autoritats de Moldàvia especifiquen en el termini de 3 mesos totes les mesures que prendran per a implementar les seves recomanacions.

Podeu trobar més informació en aquest [enllaç](#).

ORIENTACIÓ SEXUAL I IDENTIDAD DE GÈNERE

Viure en risc. Dones transgènere, VIH i drets humans a Florida

En aquest document s'evidencia l'impacte negatiu de les polítiques federals sobre les dones transgènere en dues districtes de Florida – Miami-Dade i Broward – que compten amb les taxes més elevades d'infecció per VIH als Estats Units. En aquests districtes, la incidència de resultats positius per al test de VIH és més elevat en dones transgènere que en homes o dones cisgènere, observant-se també diferències racials. A més, un important percentatge de les persones entrevistades va reportar la manca de respecte, maltractament i, en alguns casos, negació dels serveis per part de les clíniques finançades pel govern. La recollida de dades de manera imprecisa e incompleta sobre VIH en les persones transgènere provoca la subestimació i exclusió dels programes amb els que compta el govern per frenar la epidèmia.

Podeu trobar més informació en aquest [enllaç](#).

La “propaganda gai” a Rússia posa en perill als joves LGBT

En aquest report s'evidencia com la llei de la “propaganda gai” a Rússia està tenint un profund efecte en nens LGBT. Segons la llei es busca “protegir als nens de la informació que promou la negació dels valors tradicionals de família”. Aquesta legislació es materialitza, per exemple, en el tancament de pàgines web d'informació i serveis per a joves i en la prohibició de grups de suport LGBT. Human Rights Watch va entrevistar nens i joves LGBT i professionals de la salut mental en diverses localitzacions de Rússia, per examinar les experiències quotidianes dels nens a les escoles, llars i en públic, i la seva habilitat d'obtenir informació precisa i fiable a més de serveis de suport i assessorament. Les entrevistes van constatar la prohibició dels professionals del ensenyament de parlar de temes relacionats amb el col·lectiu LGBT.

Podeu trobar més informació en aquest [enllaç](#).

Testimoniatge

“Quan vaig alçar la veu, van començar les amenaces”

Yolanda Oquelí, activista de Guatemala

Després de créixer a la capital, va tornar al seu lloc de naixement, a l'entorn rural conegut com “La Puya”, per posar un negoci de fertilitzants. Però quan es va establir allà va començar a veure que se'ls venia un gran problema a sobre.

Amb les extraccions mineres de la zona, van començar a tenir dificultats per la contaminació i la manca d'aigua potable a la zona. Llavors la Yolanda, que havia sigut la primera dona en entrar als grups que lluitaven per defensar la importància de la sostenibilitat del medi ambient de La Puya,

va decidir presentar vídeos a les comunitats per informar a la població del que estava passant i demanar la participació en aquesta lluita de la ciutadania de la zona, especialment a les dones.

Yolanda defensava que aquest moviment havia de ser pacífic. Amb la participació de les dones a més s'aconseguia que el Govern s'ho pensés més en el moment de respondre agressivament a les accions del col·lectiu. I per això La Puya va rebre un fort reconeixement i suport tant en l'àmbit nacional com internacional.

Testimoniatge

Però el fet de ser la cara visible d'aquest moviment va fer que la Yolanda comencés a rebre amenaces. Primer al seu mòbil, i més tard amb pintades a casa seva, i al seu negoci. Fins que les amenaces es van materialitzar.

Un dia van posar una bomba a casa seva. Ella pensava que era una tàctica per intimidar-la, en-

Va seguir lluitant mentre que canviava de domicili i d'identitat per intentar protegir-se i a la seva família. Però les amenaces tornaven a arribar, fins i tot als seus fills. Fins que va decidir deixar el seu país.

Quan va prendre la decisió, sentia que perdia la seva lluita. Que la "mataven en vida." Però al arri-

cara que la seva família patia per ella. Però la Yolanda s'equivocava, i un dia uns pistolers van disparar contra ella, ferint-la greument.

Llavors va ser conscient de lo perillós que era el que feia, encara que al sortir amb vida d'aquesta experiència va mantenir la seva determinació. Considerava que això demostrava lo important de la seva lluita. I va pensar que no l'anaven a callar.

Foto de Cristina Calderer publicada al [diari Ara](#).

bar a l'estat espanyol va veure que podia seguir la seva lluita d'una altra manera, denunciant des d'aquí les vulneracions als drets ambientals.

Posa èmfasi en la joventut, en la que confia per aconseguir un canvi. Encara que ella no arribi a veure'l.